

KomAn – en utmaning

ARBETSLIV Sedan sommaren 2009 pågår i Tyresö ett 3-årigt EU-projekt som låter som en utmaning – KomAn, ett stort projekt som ska ge nya vägar ut i arbetslivet för personer med olika former av psykisk funktionsnedsättning.

KomAn drivs i samarbete med grannkommunerna Haninge, Värmdö och Nynäshamn och tillsammans med Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Det är här frågan om en gemensam satsning på drygt 100 miljoner, där 40 miljoner finansieras via ESF Europeiska Socialfonden. KomAn är med det ett av de största EU-projekten i Stockholms län.

Målgruppen är i första hand unga vuxna 18–36 år, med olika former av psykiska och intellektuella funktionsnedsättningar. Trots höga ambitioner och tidigare satsningar visar sig arbetslösheten och utanförskapet öka för dessa grupper.

– Det är här KomAn har ambitionen att inte bara arbeta inom befintliga ramar, säger Anna Lexelius, projektledare i Tyresö. Vi vill också utveckla nya arbetssätt för målgruppen, till exempel genom att bilda sociala företag, som är arbetskooperativ som drivs av deltagarna i delägarskap.

Kartläggning och utbildning
KomAn arbetar genom fyra olika metoder som har utvecklats för de aktuella grupperna. Via mobiliseringskurser kartläggs deltagarnas olika kompetenser och resurser och på så sätt får man fram individuella planer för varje deltagare. Man har också anpassade vuxenutbildningar, dels med yrkesinriktning och dels yrkesutbildning med placering ute på olika arbetsplatser.

Stöd på arbetsplatsen
En tredje metod som används i KomAn kallas Supported Employment.

– Det som skiljer detta från mer traditionella metoder är att arbetsträningen och stödet sker direkt ute på arbetsplatserna, säger Anna Lexelius. Deltagarna integreras i ett riktigt arbete i ett företag och arbetar tillsammans med övrig personal ute på arbetsplatserna.

– Detta visar sig fungera väl för samtliga våra målgrupper, konstaterar Anna Lexelius. Målet är att bli helt självgående inom 1,5 år, men ibland krävs det mer tid.

En viktig del i Supported Employment är också arbetet med att motivera arbetsgivarna att ta emot personer med funktionsnedsättning på arbetsplatserna.

Sociala företag
Den fjärde metoden är socialt företagande, till exempel arbetskooperativ.

– Vi har ett exempel i vårt nya Café Ringen, som fungerar som kafé och träffpunkt på Granängsringen, berättar Anna Lexelius. Till sommaren kommer det kooperativet också att ansvara för Café Alby.

Ali-Reza Azarbad, ansvarig för Studiecetret, och Erik Hamner, rektor på C3L.

FOTO: GUNNAR FRISELL

Målgrupper och resultat
Hittills har cirka 500 personer varit inskrivna i projektets olika verksamheter, varav cirka 125 från Tyresö.

– Vi har som mål att 15 procent av deltagarna efter 18 månader har egen försörjning, antingen genom studier eller genom arbete, säger Anna Lexelius. Idag har vi, efter halva tiden, nått 13 procent. Många av deltagarna upplever också att de på olika sätt fått stöd att bryta negativa mönster. De har slutat röka, börjat träna och fått en bättre livsrytm. Allt detta förbättrar möjligheterna att komma ut i arbete.

Sprida erfarenheterna
KomAn ska också dela med sig av sina erfarenheter och påverka nationellt när det gäller hinder för att få arbete. För att sprida de erfarenheter man hittills fått genom projektet, arrangerade KomAn i slutet av januari sin första spridnings- och strategikonferens, där även arbetsmarknadsminister Hillevi Engström fanns på plats, tillsammans med cirka 130 deltagare.

– Projektet ska se till att myndigheterna samarbetar bättre och arbetsgivarna måste också få stöd och information så att de vågar anställa nya, säger Anna Lexelius. Det är tydligt att det finns ett mycket stort engagemang för våra målgrupper, men det finns mycket kvar att göra, konstaterar Anna Lexelius.

□□□

Studiecenter med mening

ELEVHJÄLP Ett exempel på en lyckad satsning för KomAn-projektet är Studiecetret på C3L, vuxenutbildningen i Tyresö. Här finns sedan förra året ett nyinrättat Studiecenter som ger eleverna hjälp och stöd på många sätt.

Här kan man få låna datortid eller böcker och tidningar, skriva ut och kopiera, studera eller få studiehjälp av lärare, följa distanskurser eller tele-bildkurser och även tentera på distans.

Ansvarig och alltiallo i studiecentret är Ali-Reza Azarbad, som kom in i verksamheten via KomAn.

Ali var lärare i geografi och historia i Iran, kom sedan till Sverige där han har arbetat som datalärare i ett antal år innan han blev förtidspensionerad 75 procent på grund av sjukdom, bland annat polioskada. Ali har också varit

aktiv i föreningslivet, bland annat Personskadeförbundet RTP, (f d Riksförbundet för Trafik-, Olycksfalls- och Polioskadade).

Lyckad satsning

I samband med att KomAn startades kom också frågan om kommunen hade möjlighet att anställa via lönebidrag inom ramen för KomAn. Tanken uppstod hos C3Ls ledning och Erik Hamner, rektor på C3L att etablera något så efterfrågat som ett Studiecenter för eleverna.

– Vi gjorde om en befintlig lokal och rustade upp den till Studiecenter, med studieplatser, datorer och bibliotek, säger Erik Hamner. Och vi anställde Ali på 75 procent ett år framåt, för att ta hand om det hela. Det visade sig vara en fullträff.

– Jag ansvarar för Studiecentret, tar hand om eleverna, hjälper dem till exempel med olika frågor om läxor, datorer, vardagsfrågor typ blanketter, OH och kopior och mycket annat som dyker upp, säger Ali-Reza Azarbad. Jag lyssnar och informerar blivande elever, har hand om biblioteket och försöker svara på allt jag kan.

– Det är viktigt att man kan lyssna och att man är glad i vardagen, fortsätter Ali, glädje smittar och med glädje och humor klarar man mycket och kan också lösa många problem!

□□□

Vad tycker du om att betala en avgift för att åka skidor i Alby?

FOTO: ANDERS LINDER

Ulf Fransson

– Alby är en tillgång vi har. Man borde stimulera till motion och inte ta betalt.

Anders Östlund

– Skidåkning är en stor och fin folksport. Om fler kommer ut och motionerar blir sjukskrivningstalen mindre. Det borde uppmuntras och inte bli en kostnad.

AnneGreta Berglund

– Jag är både för och emot. Om pengarna går till att göra spåren bättre är det okej med en mindre avgift. Inte annars.

Ove Ljungkvist

– Ett typiskt moderat förslag. Det är inte okej. Helt galet.

Kurt-Erik Hansell

– Generellt nej. Men om det krävs stora insatser som att lägga konstsnö för att få till spår kan det vara motiverat. Görs spåren i natursnö utan andra större insatser ska det vara avgiftsfritt.

